Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (четвърти състав)

15 юли 2015 година*

„Конкуренция — Картели — Европейски пазари на топлинни стабилизатори — Решение, с което се установяват две нарушения на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП — Определяне на цените, подялба на пазарите и обмен на чувствителна търговска информация — Продължителност на нарушенията — Погасителна давност — Продължителност на административната процедура — Разумен срок — Право на защита — Вменяване на нарушенията — Нарушения, извършени от дъщерните дружества, от сдружение без собствена правосубектност и от дъщерно дружество — Изчисляване на размера на глобите“

По дело T-47/10

Akzo Nobel NV, установено в Амстердам (Нидерландия),

Akzo Nobel Chemicals GmbH, установено в Дюрен (Германия),

Akzo Nobel Chemicals BV, установено в Амерсфорт (Нидерландия),

Akcros Chemicals Ltd, установено в Уорикшър (Обединеното кралство),

за които първоначално се явяват C. Swaak и M. van der Woude, а впоследствие C. Swaak и R. Wesseling, avocats,

жалбоподатели,

срещу

Европейска комисия, за която първоначално се явяват F. Ronkes Agerbeek и J. Bourke, а впоследствие Ronkes Agerbeek и P. Van Nuffel, в качеството на представители, подпомагани от J. Holmes, barrister,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение C(2009) 8682 окончателен на Комисията от 11 ноември 2009 г. относно процедура по прилагане на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Топлинни стабилизатори) или при условията на евентуалност — искане за намаляване на размера на наложените глоби,

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав),

състоящ се от: M. Prek, председател, I. Labucka (докладчик) и V. Kreuschitz, съдии,

секретар: S. Spyropoulos, администратор,

* Език на производството: английски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 23 септември 2014 г.,

постанови настоящото

Решение [1]

Обстоятелства, предхождащи спора

1 Настоящото дело се отнася до Решение C(2009) 8682 окончателен на Комисията от 11 ноември 2009 г. относно процедура по прилагане на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Топлинни стабилизатори) (наричано по-нататък „обжалваното решение“).

2 В спора участват различни субекти.

I – *Участващи субекти*

A – *Групата Akzo*

3 След като придобива Nobel Industrier през 1993 г., Akzo NV става Akzo Nobel NV (наричано по-нататък „Akzo Nobel“), дружеството, което контролира групата дружества, установени и извършващи дейност в целия свят (наричани по-нататък заедно „групата Akzo“).

4 До 19 март 1993 г. групата Akzo извършва дейностите си по производство и продажба на топлинни стабилизатори чрез дъщерни дружества, притежавани изцяло непряко, от една страна, от Akzo (понастоящем Akzo Nobel) посредством Akzo Chemicals International BV (понастоящем Akzo Nobel Chemicals International BV) и от друга страна, от дружествата Akzo Chemie GmbH и Akzo Chemicals GmbH (понастоящем Akzo Nobel Chemicals GmbH) (наричано по-нататък „Akzo GmbH“), относно калаени стабилизатори, и от Akzo Chemie Nederland BV и Akzo Chemicals Nederland BV (понастоящем Akzo Nobel Chemicals BV) (наричано по-нататък „Akzo BV“), относно сектора на ECM/естери.

Б – *Сдружението Akcros*

5 На 19 март 1993 г. Akzo Chemicals International, дъщерно дружество, притежавано изцяло от Akzo, а впоследствие от Akzo Nobel, сключва рамков договор с Harrisons Chemicals (UK) Ltd, дъщерно дружество, притежавано изцяло от Harrisons & Crosfield plc, понастоящем Elementis plc, с оглед прегрупиране на дейностите на съответните им групи, свързани с развитието, производството и търговията с определени химични продукти, сред които топлинните стабилизатори (наричан по-нататък „рамковият договор от 1993 г.“).

6 Рамковият договор от 1993 г. предвижда прехвърляне на активите и на персонала от разглеждания сектор на четири сдружения — в Обединеното кралство, в Германия, в Нидерландия и в Съединените американски щати, а капиталът на всяко сдружение и на дружествата, съществуващи във Франция (Tinstab SA), в Италия (Harcros Chemicals Italia SpA), в

1 — Възпроизвеждат се само точките от настоящото съдебно решение, които Общият съд счита за уместно да публикува.

Испания (Harcros Chemicals Iberia SA) и в Дания (Lankro Sandia ApS), трябва да се поеме поравно от групата Akzo Chemicals International, а именно групата Akzo, и от групата Harrisons Chemicals (UK).

7 На 24 март 1993 г. Akzo Chemicals International и Harrisons Chemicals (UK) уведомяват Европейската комисия за рамковия договор от 1993 г., в приложение на Регламент (ЕИО) № 4064/89 на Съвета от 21 декември 1989 г. относно контрола върху операциите за концентрации между предприятия (ОВ L 257, 1990 г., стр. 13), с внесените в него поправки.

8 С решение от 29 април 1993 г. Комисията обявява рамковия договор от 1993 г. за съвместим с общия пазар (наричано по-нататък „решението от 1993 г. относно концентрацията“).

9 В приложение на рамковия договор от 1993 г. на 28 юни 1993 г. в Обединеното кралство е учредено сдружението Akcros Chemicals (наричано по-нататък „сдружението Akcros“) (вж. съображение 536 от обжалваното решение).

10 При създаването на сдружението Akcros негови собственици са поравно Pure Chemicals Ltd — дружество, притежавано изцяло първоначално от Akzo (понастоящем Akzo Nobel) — и различни дружествата, последните от които са Elementis UK Ltd и Elementis Services Ltd, които са част от група, контролирана от дружеството Elementis plc (наричани по-нататък заедно „Elementis“).

B – *Съвместното дружество Akcros*

11 На 15 юли 1998 г. Akzo Nobel договаря с Elementis придобиването, посредством изцяло притежаваното от него дъщерно дружество Pure Chemicals, на части от капитала на Elementis в сдружението Akcros, което е преобразувано в Akcros Chemical Ltd (наричано по-нататък „Akcros“), целия капитал на което след 2 октомври 1998 г. притежава непряко Akzo Nobel.

12 На 15 март 2007 г. Akzo Nobel продава Akcros на GIL Investments.

II – *Административната процедура, довела до приемането на обжалваното решение*

A – *Откриване на разследването от Комисията*

13 Разследването, което приключва с приемане на обжалваното решение, започва, след като на 26 ноември 2002 г. Chemtura подава заявление за освобождаване от глоба въз основа на Известието на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3) (вж. съображения 79 и 80 от обжалваното решение).

14 На 30 януари 2003 г. Комисията приема Решение C(2003) 85/4 на основание член 14, параграф 3 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 г., Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ 13, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3), което разпорежда на Akzo Nobel Chemicals Ltd, на Akcros и на съответните им дъщерни дружества да допуснат проверка с оглед осигуряване на доказателства за евентуални антиконкурентни практики (наричано по-нататък „решението от 30 януари 2003 г.“).

15 На 10 февруари 2003 г. Комисията приема Решение C(2003) 559/4, също на основание член 14, параграф 3 от Регламент № 17 за изменение на решението от 30 януари 2003 г. (наричани заедно по-нататък „решенията за проверка“).

16 На 12 и 13 февруари 2003 г. на основание на решенията за проверка в помещенията на Akzo Nobel Chemicals и Akcros в Eccles, Манчестър (Обединеното кралство) са извършени проверки на място. При проверката служителите на Комисията правят копия на голям брой документи. По време на тези действия представителите на Akzo Nobel Chemicals и на Akcros уведомяват служителите на Комисията, че е възможно определени документи да попадат в обхвата на професионалната тайна, която защитава отношенията с адвокатите (наричани по-нататък „спорните документи“).

17 При прегледа на въпросните документи възниква разногласие относно пет документа, които са третирани по два различни начина. Всъщност служителите на Комисията не достигат веднага до окончателно заключение относно закрилата, от която евентуално е трябвало да се ползват два документа. По тази причина те им правят копия, които поставят в запечатан плик, който отнасят след приключване на проверката си. По отношение на останалите три спорни документа отговорният за проверката служител на Комисията приема, че те не са защитени от професионалната тайна, поради което им прави копия и ги добавя към останалите документи от преписката, без да ги постави в отделен запечатан плик.

18 Това разногласие става причина за голям съдебен спор (наричан по-нататък „съдебното производство Akzo“).

Б – *Съдебното производство Akzo*

19 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 11 април 2003 г., Akzo Nobel Chemicals и Akcros искат да се отмени Решение C(2003) 559/4 от 10 февруари 2003 г. и евентуално решението от 30 януари 2003 г., които задължават тези дружества и съответните им дъщерни дружества да допуснат въпросната проверка (дело T-125/03, Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия).

20 На 17 април 2003 г. Akzo Nobel Chemicals и Akcros подават молба за допускане на обезпечение, и по-специално за спиране на изпълнението на решенията за проверка (дело T-125/03 R Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия).

21 На 8 май 2003 г. Комисията приема Решение C(2003) 1533 окончателен на основание член 14, параграф 3 от Регламент № 17 (наричано по-нататък „решението от 8 май 2003 г.“), с което отхвърля искането на жалбоподателите за запазване на поверителността на спорните документи.

22 В решението от 8 май 2003 г. Комисията отхвърля искането на Akzo Nobel Chemicals и Akcros спорните документи да им бъдат върнати и посочва намерението си да отвори запечатания плик, като все пак уточнява, че ще извърши това, след като изтече срокът за обжалване на посоченото решение.

23 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 4 юли 2003 г., Akzo Nobel Chemicals и Akcros искат да се отмени решението от 8 май 2003 г. (дело T-253/03, Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия).

24 Освен това те подават молба за допускане на обезпечение, и по-специално за спиране на изпълнението на решението от 8 май 2003 г. (дело T-253/03 R, Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия).

25 С определение на председателя на Общия съд от 30 октомври 2003 г. е отхвърлена молбата по дело T-125/03 R относно решенията за разследване, но е уважена частично молбата по дело T-253/03 R, свързана със запазването на поверителността на спорните документи (определение от 30 октомври 2003 г., Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия, T-125/03 R и T-253/03 R, Rec, EU:C:2003:287).

26 Това определение е отменено с определение от 27 септември 2004 г., Комисия/Akzo и Akcros (C-7/04 P (R), Rec, EU:C:2004:566).

27 С писмо от 15 октомври 2004 г. секретариатът на Общия съд връща на Комисията запечатания плик със спорните документи (съображения 84—90 от обжалваното решение).

28 С решение на Общия съд от 17 септември 2007 г. жалбата по дело T-125/03 срещу решенията за разследване е отхвърлена като недопустима. Жалбата по дело T-253/03 относно спорните документи е отхвърлена като неоснователна, тъй като по същество Комисията не е допуснала грешка, когато е приела, че реално никой от спорните документи не може да се ползва от запазването на поверителността на отношенията между адвокати и клиенти (решение от 17 септември 2007 г., Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия, T-125/03 и T-253/03, Сб., EU:T:2007:287, т. 57 и 184).

29 С решение от 14 септември 2010 г. Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия (C-550/07 P, Сб., EU:C:2012:512) Съдът отхвърля жалбата, подадена срещу решение Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия, точка 28 по-горе, (EU:T:2007:287).

B – *Приключване на разследването на Комисията*

30 На 8 октомври 2007 г. и многократно през 2008 г. Комисията изпраща на участващите предприятия искания за предоставяне на информация на основание член 18 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 91; Специално издание на български език, 2007 г., глава 92, том 1, стр. 167) (съображения 91 и 92 от обжалваното решение).

31 На 17 март 2009 г. Комисията приема изложение на възраженията и на 18 март 2009 г. за него са уведомени няколко дружества, сред които жалбоподателите Akzo Nobel, Akzo GmbH, Akzo BV и Akcros (съображение 95 от обжалваното решение).

32 На 11 ноември 2009 г. Комисията приема обжалваното решение.

III – *Обжалваното решение*

33 В обжалваното решение Комисията приема, че определен брой предприятия са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), тъй като са участвали в две групи антиконкурентни споразумения и съгласувани практики, които обхващат територията на ЕИП и се отнасят, от една страна, за сектора на калаените стабилизатори и от друга страна, за сектора на епоксидираното соево масло и на естерите (наричан по-нататък „секторът на ЕСМ/естерите“).

34 С обжалваното решение се установява извършването на две нарушения, които засягат два вида топлинни стабилизатори, представляващи продукти, добавяни към продуктите от поливинилхлорид (PVC) с цел подобряване на топлинната им устойчивост (съображение 3 от обжалваното решение).

35 Съгласно член 1 от обжалваното решение всяко от тези нарушения се състои в определяне на цени, подялба на пазари чрез определяне на продажни квоти, разпределяне на клиенти и обмен на чувствителна търговска информация, по-специално за клиентите, производството и продажбите.

36 В обжалваното решение се посочва, че съответните предприятия са участвали в извършването на посочените нарушения в различни периоди между 24 февруари 1987 г. и 21 март 2000 г., в сектора на калаените стабилизатори, и между 11 септември 1991 г. и 26 септември 2000 г., в сектора на ECM/естерите.

37 Що се отнася до всяко нарушение, адресати на обжалваното решение са 20 дружества, участвали пряко в съответните нарушения или, като се има предвид установената им отговорност, като дружества майки (съображение 510 от обжалваното решение).

A – *Вменяване на нарушенията в обжалваното решение*

38 Съгласно член 1 от обжалваното решение жалбоподателите носят отговорност за участието си в нарушението относно калаените стабилизатори от 24 февруари 1987 г. до 21 март 2000 г., що се отнася до Akzo Nobel, от 24 февруари 1987 г. до 28 юни 1993 г., що се отнася до Akzo GmbH, и от 28 юни 1993 г. до 21 март 2000 г., що се отнася до Akcros. По същия начин съгласно член 1 от обжалваното решение жалбоподателите са отговорни за участието си в нарушението в сектора на ECM/естерите от 11 септември 1991 г. до 22 март 2000 г., що се отнася до Akzo Nobel, от 11 септември 1991 г. до 28 юни 1993 г., що се отнася до Akzo BV, и от 28 юни 1993 до 22 март 2000 г., що се отнася до Akcros.

39 Така в обжалваното решение се приема, че като дружество, което контролира група дружества, някои от които са участвали в пряко в нарушенията, Akzo Nobel е отговорно за целия период на нарушението, тоест от 24 февруари 1987 г. до 22 март 2000 г.

40 За периода преди 28 юни 1993 г. (наричан по-нататък „първи период на нарушението“) Комисията счита, че дружествата, притежавани непряко от Akzo, понастоящем Akzo Nobel, са участвали пряко в нарушенията, а именно Akzo GmbH — в нарушението относно калаените стабилизатори и Akzo BV — в нарушението относно сектора на ECM/естерите (съображения 512—519 от обжалваното решение).

41 За периода от 28 юни 1993 г. до 2 октомври 1998 г. (наричан по-нататък „вторият период на нарушението“) Комисията счита, че нарушенията са извършени от сдружението Akcros (съображения 563 и 564 от обжалваното решение).

42 За периода от 2 октомври 1998 г. до 21 март 2000 г., относно калаените стабилизатори, и от 2 октомври 1998 г. до 22 март 2000 г., относно сектора на ECM/естерите (наричан по-нататък „третият период на нарушението“), Комисията счита, че нарушенията са извършени от Akcros (съображения 582—587 от обжалваното решение).

43 Що се отнася до правомощието ѝ да налага на жалбоподателите глоби за тези нарушения, в обжалваното решение Комисията отхвърля техните доводи, според които в хода на образуваните пред Общия съд дела в рамките на съдебното производство Akzo тя е можело и е трябвало да продължи своето проучване. Всъщност Комисията приема, че със съдебното производство Akzo десетгодишният срок за погасяване на правото ѝ да налага глоби е спрял да тече erga omnes (съображения 672—682 от обжалваното решение).

Б – *Налагане на глобите в обжалваното решение*

44 Член 2 от обжалваното решение гласи следното:

„За нарушението (нарушенията) на пазара на калаени стабилизатори […] се налагат следните глоби:

1) Elementis plc, Elementis Holdings Limited, Elementis Services Limited, [Akzo Nobel] и [Akcros] дължат солидарно сумата от 875 200 евро;

2) Elementis Holdings Limited, Elementis Services Limited, [Akzo Nobel] и [Akcros] дължат солидарно сумата от 2 601 500 евро;

3) Elementis Holdings Limited, Elementis Services Limited и [Akzo Nobel] дължат солидарно сумата от 4 546 300 евро;

4) [Akzo Nobel], [Akzo GmbH] и [Akcros] дължат солидарно сумата от 1 580 000 евро;

5) [Akzo Nobel] и [Akcros] дължат солидарно сумата от 944 300 евро;

6) [Akzo Nobel] и [Akzo GmbH] дължат солидарно сумата от 9 820 000 евро;

7) [Akzo Nobel] дължи сумата 1 432 700 евро;

[…]

За нарушението (нарушенията) в [сектора на ECM/естерите] се налагат следните глоби:

18) Elementis plc, Elementis Holdings Limited, Elementis Services Limited, [Akzo Nobel] и [Akcros] дължат сумата от 1 115 200 евро;

19) Elementis Holdings Limited, Elementis Services Limited, [Akzo Nobel] и [Akcros] дължат солидарно сумата от 2 011 103 евро;

20) Elementis Holdings Limited, Elementis Services Limited и [Akzo Nobel] дължат солидарно сумата от 7 116 697 евро;

21) [Akzo Nobel], [Akzo BV] и [Akcros] дължат солидарно сумата от 2 033 000 евро;

22) [Akzo Nobel] и [Akcros] дължат солидарно сумата от 841 697 евро;

23) [Akzo Nobel] и [Akzo BV] дължат солидарно сумата от 3 467 000 евро;

24) [Akzo Nobel] дължи сумата 2 215 303 евро […]“.

45 За определянето на глобите Комисията прилага Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167, наричани по нататък „Насоките от 2006 г.“).

[…]

Производство и искания на страните

51 На 27 януари 2010 г. жалбоподателите подават в секретариата на Общия съд жалба срещу обжалваното решение.

52 С писмо от 29 юли 2011 г., изпратено до секретариата на Общия съд, Комисията иска да привлече вниманието му върху последиците за настоящото производство от решение ArcelorMittal Luxembourg/Комисия и Комисия/ArcelorMittal Luxembourg и др., точка 48 по-горе, (EU:C:2011:190), което Общият съд взема предвид.

53 В това писмо Комисията, от една страна, отново повтаря изтъкнатите от нея при условията на евентуалност доводи, изведени от спирането на производството срещу Akzo Nobel, Akzo GmbH и Akzo BV, изложени в точки 55—65 от писмената защита и в точки 27—33 от дупликата.

54 От друга страна, за по-голяма яснота Комисията уточнява, че поддържа своя довод, изведен от спирането на производството срещу Akcros, и целия си отговор на основанието за нарушения на правилата за погасителната давност срещу всички останали жалбоподатели. […]

97 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд устни въпроси са изслушани в съдебното заседание от 23 септември 2014 г.

98 Жалбоподателите молят Общия съд:

— главно, да отмени обжалваното решение,

— при условията на евентуалност да намали размера на наложените им глоби,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

99 Комисията моли Общия съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски. […]

От правна страна

102 В подкрепа на жалбата жалбоподателите изтъкват пет основания.

103 Първото основание е за нарушения на правилата за погасителната давност. Второто основание е за нарушение на принципите за полагане на дължима грижа от администрацията и за спазване на разумен срок. Третото основание е за нарушения на правото на защита. Четвъртото основание е за грешки при вменяване на нарушенията и при налагане на глобите. Петото основание е за грешки при изчисляването на глобите.

I –*По първото основание, а именно нарушения на правилата за погасителната давност*

104 В рамките на първото основание на жалбата, а именно нарушения на правилата за погасителната давност, жалбоподателите поддържат главно, от една страна, че Комисията вече не е можела да извършва действия срещу тях, що се отнася до първия период на нарушението, а от друга

страна, че нарушенията са преустановени „през 1996/1997 г.“ или „най-късно“ през 1997 г., така че с обжалваното решение Комисията нарушила член 25, параграф 1, буква б) от Регламент № 1/2003.

105 При условията на евентуалност жалбоподателите твърдят, че Комисията във всички случаи е нарушила член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003, след като в обжалваното решение не е установила съществуването на нарушенията през 1999 г. и 2000 г.

106 Ето защо следва да се разгледат доводите, които жалбоподателите изтъкват в рамките на първото основание, а именно нарушения на правилата за погасителната давност, що се отнася, на първо място, до първия период на нарушението и на второ място, до втория и третия период на нарушението.

А– *По първия период на нарушението*

1. Доводи на страните

107 Жалбоподателите отбелязват, че от съображение 512 и от член 1, параграф 1, буква б) и параграф 2, буква б) от обжалваното решение следва, че дружествата от групата Akzo, които според Комисията са извършили пряко нарушението през първия период на нарушението (с други думи, относно калаените стабилизатори, от 24 февруари 1987 г. до 28 юни 1993 г., и за сектора на ECM/естерите, от 11 септември 1991 г. до 28 юни 1993 г.), а именно Akzo GmbH и Akzo BV, са преустановили своето участие в нарушенията на 28 юни 1993 г.

108 Ето защо в приложение на член 25, параграф 1, буква б) от Регламент № 1/2003 след 28 юни 1998 г. Комисията вече не може да извършва действия срещу Akzo GmbH и Akzo BV.

109 Според жалбоподателите обаче Комисията извършила първото официално действие спрямо тях на 12 и 13 февруари 2003 г.

110 Ето защо според тях от Akzo GmbH и Akzo BV изобщо не може да бъде търсена отговорност.

111 Следователно член 1, параграф 1, буква б) и параграф 2, буква б), от обжалваното решение трябвало да бъдат отменени.

112 Поради същите съображения за първия период на нарушението вече не можело да бъде търсена отговорност и от Akzo Nobel като дружество майка на тези две дружества.

113 По тази причина в съответствие с настоящите доводи глобите, наложени с член 2, точки 4, 6, 21 и 23 от обжалваното решение, следвало да бъдат отменени поне частично.

114 Комисията твърди, че в обжалваното решение е установила участието на субектите от групата Akzo в нарушението в сектора на калаените стабилизатори от 1987 г. до март 2000 г. и в нарушението в сектора на ECM/естерите от 1991 г. до март 2000 г.

115 Както следвало от съображение 527 от обжалваното решение, отправна точка за Комисията е констатацията, че ако предприятие, участвало в нарушението в определен период, през който това предприятие последователно се е състояло от различни правни субекти, последното не може да се позовава на правилата за погасителната давност, които биха произтекли от тези вътрешни реорганизации. В противен случай предприятията биха могли лесно да избегнат прилагането на правилата за погасителната давност чрез вътрешна реорганизация. Член 81 ЕО и правилата за погасителната давност, посочени в член 25 от Регламент № 1/2003, се прилагали към предприятията, а не към правните субекти, които ги съставляват. От това следвало, че ако

юридическите лица, които са част от предприятието Akzo, участват в нарушение, давностният срок започва да тече едва от деня, в който бъдат преустановени извършените от това предприятие нарушения.

116 Комисията отбелязва, че първите мерки за разследване са се състояли през януари и февруари 2003 г., с което започва да тече петгодишният давностен срок, и че след това са извършени и други такива мерки за разследване, така че първото обжалвано решение действително е било прието в петгодишния срок, считано от последната мярка за разследване.

2. Преценка на Общия съд

117 В рамките на първата част на първото основание, а именно нарушение на член 25, параграф 1, буква б) от Регламент № 1/2003, жалбоподателите твърдят, че правото на Комисията да извършва действия срещу Akzo GmbH и Akzo BV, е било погасено по давност, считано от 28 юни 1998 г., а с това и правото да им наложи глоба солидарно с Akzo Nobel, в качеството му на тяхно дружество майка.

118 В това отношение следва веднага да се припомни, че съгласно член 25, параграф 1, буква б) от Регламент № 1/2003 правомощията на Комисията да налага санкции за нарушения на член 81 ЕО, се погасяват по давност с изтичане на петгодишен срок.

119 Член 25, параграф 2 от Регламент № 1/2003 уточнява, че този срок започва да тече от деня, в който е извършено нарушението, но че в случай на продължени или [продължавани] нарушения давностният срок започва да тече в деня, в който нарушението е спряло.

120 Член 25, параграф 3 от Регламент № 1/2003 гласи, че всяко действие, предприето от Комисията с цел извършване на проучване или производство във връзка с нарушение, прекъсва давността за налагане на глоби.

121 В случая обаче е безспорно, че в обжалваното решение Комисията е установила отговорността на Akzo GmbH за нарушението относно калаените стабилизатори и на Akzo BV за нарушението в сектора на ECM/естерите едва до 28 юни 1993 г. (вж. съображения 512 и 513, както и член 1, параграф 1, буква б) и параграф 2, буква б) от обжалваното решение).

122 Също така е безспорно, че за нарушенията, извършени през първия период на нарушението, обжалваното решение установява отговорността на Akzo Nobel само що се отнася до неправомерното поведение на Akzo GmbH относно калаените стабилизатори и на Akzo BV в сектора на ECM/естерите (вж. съображение 514 от обжалваното решение).

123 Безспорно е също така, че Комисията е предприела първите действия с цел проучване или производство във връзка с нарушение както относно калаените стабилизатори, така и в сектора на ECM/естерите едва в началото на 2003 г.

124 Следователно не може да се твърди, че първите действия, предприети от Комисията с цел проучване или производство във връзка с нарушение по смисъла на член 25, параграф 3 от Регламент № 1/2003, които се отнасят както до калаените стабилизатори, така и до сектора ECM/естерите, са били извършени, след като за Akzo GmbH и Akzo BV е изтекъл срокът, предвиден в параграф 1 на тази разпоредба.

125 В това отношение следва да се припомни, че изтеклата давност, предвидена в член 25 от Регламент № 1/2003, не води до заличаване на съществуващо нарушение, нито възпрепятства Комисията да констатира с решение отговорността за такова нарушение (вж. в този смисъл решение от 6 октомври 2005 г., Sumitomo Chemical и Sumika Fine Chemicals/Комисия, T-22/02 и

T-23/02, Rec., EU:T:2005:349, т. 60—63), а само до избягване на производствата за налагане на санкции за тези, които се ползват от тази давност (вж. в този смисъл решение от 27 юни 2012, Bolloré/Комисия, T-372/10, Сб., EU:T:2012:325, т. 194).

126 Освен това от буквалното, телеологичното и систематичното тълкуване на член 25 от Регламент № 1/2003 е видно, че подобно на индивидуалните гаранции, каквито са правото на защита и необходимостта Комисията да съобщи както изложението на възраженията, така и решението, с което се налагат такива санкции на съответното юридическо лице (вж. в този смисъл решение от 10 септември 2009 г., Akzo Nobel и др./Комисия, C-97/08 P, Сб., EU:C:2009:536, т. 57 и 59), изтеклата давност съгласно параграф 1 ползва и на нея може да се позове отделно всеки от правните субекти, когато са изложени на разследване от Комисията. Така съдебната практика вече е признала, че само фактът, че в полза на едно дъщерно дружество на група от дружества, в смисъл на икономически субект, е изтекъл давностният срок, не може да постави под въпрос отговорността на дружеството майка, нито да възпрепятства разследване по отношение на последното (вж. в този смисъл решение Bolloré/Комисия, точка 125 по-горе, EU:T:2012:325, т. 193—196, което по този въпрос не е опровергано от решение от 8 май 2014 г., Bolloré/Комисия, C-414/12 P, EU:C:2014:301, т. 109).

127 Тази преценка не е в противоречие с използваното в параграфи 3 и 4 на член 25 от Регламент № 1/2003 понятие за предприятие по смисъла на член 81, параграф 1, ЕО, чиято цел е само да дефинира действията, които прекъсват давностния срок, както и обхвата на техните последици по отношение на всички предприятия или сдружения на предприятия, които са участвали в нарушението, с други думи, включително юридическите лица, които ги съставляват (вж. в този смисъл решение Bolloré/Комисия, точка 125 по-горе, EU:T:2012:325, т. 198 и сл.).

128 Следователно в случая и за разлика от Akzo Nobel, макар Akzo GmbH и Akzo BV да са останали пълноправни членове на групата Akzo, те са могли легитимно да се позоват на изтеклия за тях давностен срок.

129 Ето защо оплакванията на жалбоподателите, основани на член 25, параграф 1, буква б) от Регламент № 1/2003, трябва да се уважат и член 2, точки 4, 6, 21 и 23 от обжалваното решение да се отмени в частта относно глобите, наложени на Akzo GmbH и Akzo за първия период на нарушението, но в останалата им част тези оплаквания следва да се отхвърлят.

[…]

II – *По второто основание, а именно нарушение на принципите за полагане на дължима грижа от администрацията и за спазване на разумен срок* […]

Б – *По второто основание, доколкото с него се иска изменение на обжалваното решение*

319 В рамките на второто основание на жалбата, а именно нарушения на принципите за полагане на дължима грижа от администрацията и за спазване на разумен срок, при условията на евентуалност жалбоподателите искат изменение на обжалваното решение, с други думи, намаляване на размера на наложените им глоби.

1. Доводи на страните

320 Жалбоподателите считат, че дори Общият съд да приеме, че нарушенията на принципите за полагане на дължима грижа от администрацията и за спазване на разумен срок да не са довели до нарушаване на правото има на защита, така че това основание не може да обоснове пълната отмяна на обжалваното решение, Общият съд трябвало да вземе предвид тези нарушения и

като упражни своето правомощие за пълен съдебен контрол, да намали чувствително размера на наложените глоби или поне да ги намали с 1 %, подобно на направеното от Комисията в обжалваното решение за всички останали предприятия.

321 В този смисъл те твърдят, че тъй като в нарушение на принципа за равно третиране не им е било предоставено намаление от 1 %, Комисията, изглежда, ги е санкционирала дискриминационно за това, че са изтъкнали своите права в съдебното производство Akzo, което противоречало на принципа на ефективна съдебна защита и разубеждавало участващите в други дела предприятия също да изтъкват своите права.

322 Комисията твърди, че приложените намаления представляват компенсационна мярка за останалите предприятия, които трябвало да чакат изхода от съдебното производство Akzo, и които били в положение, различно от това на жалбоподателите, тъй като последните предизвикали съдебното производство Akzo. Освен това от практически съображения явно било малко вероятно да се предположи, че липсата на намаление по изключение от 1 % на размера на наложената на жалбоподателите санкция в случая би имала какъвто и да е възпиращ ефект върху желанието на останалите страни жалбоподатели, когато бъдат в същото положение, да упражнят правата си по други дела.

2. Преценка на Общия съд

323 В рамките на второто основание на жалбата, а именно нарушение на принципите за полагане на дължима грижа от администрацията и за спазване на разумен срок, при условията на евентуалност жалбоподателите искат изменението на обжалваното решение, с други думи, намаляване на размера на наложените им глоби.

324 В това отношение следва да се припомни, че когато правото на защита не е нарушено поради продължителността на административната процедура, нарушение на принципа за спазване на разумен срок може да накара Общият съд да намали размера на глобите, наложени при упражняване на правомощието му за пълен съдебен контрол (решение от 6 февруари 2014 г., AC-Treuhand/Комисия, T-27/10, Сб., обжалвано, EU:T:2014:59, т. 278).

325 В случая се налага изводът, че Комисията не оспорва прекомерната продължителност на административната процедура, след като в обжалваното решение самата тя намалила размера на глобите, наложени на всички участвали предприятия, с изключение на жалбоподателите.

326 За да обоснове тази разлика в третирането, Комисията изтъква разлика в обективно сходните положения, тъй като именно жалбоподателите станали причина за съдебното производство Akzo, за разлика от останалите предприятия.

327 Тази обосновка не може да бъде приета.

328 Всъщност, независимо от въпроса дали останалите предприятия ще бъдат разубедени да изтъкнат пред съда своите права, макар да участват в разследване на Комисията за нарушение на правилата на конкуренцията, доводите на Комисията се оказват несъвместими с принципа на ефективна съдебна защита.

329 Следователно, като е предоставила на всички останали участващи предприятия намаление на размера на глобата поради продължителността на административната процедура, но не и на жалбоподателите само защото са инициирали съдебното производство Akzo, както е видно от съображения 771 и 772 от обжалваното решение, Комисията е допуснала необосновано неравно третиране в това решение.

330 Ето защо при упражняване на правомощието си за пълен съдебен контрол Общият съд приема, че размерът на наложените на жалбоподателите глоби трябва да бъде намален с 1 %.

331 Следователно общият размер на наложените в член 2, точки 1—7 и 18—24 глоби, тоест 40,6 милиона евро за Akzo Nobel и 12,002 милиона евро за Akcros, се намалява за 40,194 милиона евро за Akzo Nobel и на 11,881980 милиона евро за Akcros.

[…]

По съдебните разноски

449 По смисъла на член 134, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

450 В случая обаче Общият съд уважава частично исканията на жалбоподателите.

451 Поради това и предвид обстоятелствата в настоящото производство следва да се постанови, че Комисията понася две пети от съдебните разноски на жалбоподателите и три пети от направените от нея съдебни разноски. Жалбоподателите понасят три пети от направените от тях съдебни разноски и две пети от съдебните разноски на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав)

реши:

1) Отменя член 2, точки 4, 6, 21 и 23 от Решение C(2009) 8682 окончателен на Комисията от 11 ноември 2009 г. относно процедура по прилагане на член 81 ЕО и на член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Топлинни стабилизатори) в частта, в която на Akzo Nobel Chemicals GmbH и на Akzo Nobel Chemicals BV са наложени глоби.

2) Намалява общия размер на глобите, наложени с член 2, точки 1—7 и 18—24 от Решение C(2009) 8682 окончателен на 40,194 милиона евро за Akzo Nobel NV и на 11,881980 милиона евро за Akcros Chemicals Ltd.

3) Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.

4) Европейската комисия понася две пети от съдебните разноски на Akzo Nobel, на Akzo Nobel Chemicals GmbH, на Akzo Nobel Chemicals BV и на Akcros Chemicals и три пети от направените от нея съдебни разноски. Akzo Nobel, Akzo Nobel Chemicals GmbH, Akzo Nobel Chemicals BV и Akcros Chemicals понасят три пети от направените от тях съдебни разноски и две пети от съдебните разноски на Комисията.

Prek Labucka Kreuschitz

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 15 юли 2015 година.

Подписи